

România
Ministerul Culturii

Ordin Nr. 3734 din 31.08. 2016

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) – (5) și art. 14 alin. (1) din Legea nr.182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată;

Având în vedere prevederile Cap. III din Normele de clasare a bunurilor culturale mobile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 886/2008;

Ținând seama de Hotărârea de Clasare nr. 6349/2015/26.07.2016 a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

Ministrul Culturii emite următorul:

ORDIN

Art. 1 Se clasează în patrimoniul cultural național mobil, în categoria juridică „Fond”, 14 bunuri culturale mobile cu valoare arheologică și istorico-documentară, aflate în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României, prevăzute în Anexa care face parte integrantă din prezentul Ordin.

Art. 2 Direcția Patrimoniu Cultural va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului Ordin Muzeului Național de Istorie a României, în vederea punerii în aplicare.

~~Corina Șuteu~~
~~Ministrul Culturii~~
Ordin nr. 3732/31.08.2016

Fișa standard

14 bunuri culturale mobile cu valoare arheologică și istorico-documentară, clasate în categoria juridică Fond, aflate în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României

Nr. crt	Denumire a bunului cultural	Autor, atelier, marcă, școală, atribuire (după caz)	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni și alți parametri de identificare (după caz)	Datare, anul fabricației (după caz)	Observații (antecedente, stare de conservare, date speciale – prezența semnăturilor, inscripționărilor)
1	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier provincial din <i>Dacia Superior</i> (?). Poartă ștampila producătorului <i>Crescens</i> . Loc de descoperire: comuna Veșel, jud. Hunedoara	Opaiț Loeschcke X, Nr. inv. 64207	Lut, ceramică, tipar bivalv Dimensiuni: L=9,5 cm; l=6,7 cm; h=3,4 cm Descriere: Disc neted, rotund, cu un orificiu de alimentare în centru, delimitat de bordură printr-un cordon proeminent, care se îndreaptă spre cioc, îl înconjoară și formează un canal, prevăzut cu un mic orificiu de ventilație. Bordura îngustă cu trei butoni dispuși simetric este decorată cu incizii dispuse radial. Cioc alungit, cu un orificiu de ardere. Rezervor tronconic. Baza dreaptă delimitată prin două incizii circulare concentrice, are înscrisă în centru ștampila CRESCENS.	Sec. II p. Chr.	Piesa prezintă completări, cu ipsos, în zona discului și a ciocului (partea superioară și inferioară). Zgărieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri la nivelul cordonului. Pe bază urme de adeziv provenite de la vechea etichetă. Firnis deteriorat aproape în întregime. Defecte de confecționare la nivelul orificiului de ventilație și pe bază. Patru incizii radiale pe bordură. Ștampila CRESCENS.
2	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier local de la Micia (?). Loc de descoperire: comuna Veșel, jud. Hunedoara	Opaiț Loeschcke X, Nr. inv. 64210	Lut, ceramică, tipar bivalv Dimensiuni: L = 8,7 cm, l = 5,8 cm, h = 3,6 cm Descriere: Disc neted, rotund, parțial păstrat, delimitat de bordură printr-un cordon, care îl înconjoară și formează un canal prevăzut cu un mic orificiu de ventilație. Bordura îngustă, prevăzută cu trei butoni dispuși aproximativ simetric. Cioc alungit, rotunjit, cu un orificiu de ardere. Rezervor tronconic. Baza dreaptă.	Sec. II p. Chr.	Întregit. Piesa prezintă completări parțiale, cu ipsos, în zona discului și a ciocului. Zgărieturi pe toată suprafața piesei. Pe bază urme de adeziv provenite de la vechea etichetă. Urme de ardere secundare pe cioc (partea superioară) datorate utilizării. Puternic ars secundar pe bordură, disc, rezervor și bază datorate contactului cu o sursă de combustie. Defecte de confecționare datorate slabei omogenizării a pastei (goluri în pastă) și a liantului utilizat.
3	Opaiț	Perioada romană.	Opaiț	Lut, ceramică, tipar bivalv	Încep. sec. II	Piesa prezintă completări parțiale, cu

		Este un produs lucrat la roata olarului, al unui atelier local de la Micia (?). Loc de descoperire: comuna Veșel, jud. Hunedoara	Loeschcke X, Nr. inv. 124104	Dimensiuni: L = 8 cm; l = 5,9 cm; h = 3,8 cm. Descriere: Orificiul de alimentare larg, circular. Bordură îngustă, delimitată de rezervor printr-o canelură circulară. Cioc ușor tras în exterior. Rezervor circular. Bază inelară, cu un mic <i>umbo</i> în centru. Este prevăzut cu o ansă lamelară atașată pe rezervor	p. Chr.	ipsos, în zona bordurii și a rezervorului. Fisură pe bază și rezervor de aproximativ 2 cm lungime. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Pe rezervor urme de adeziv provenite de la vechea etichetă. Slabe urme de ardere secundare pe cioc (partea superioară) datorate utilizării. Urme de sol pe interior. Defecte de confecționare datorate slabei omogenizării a pastei (goluri în pastă) și a liantului utilizat.
4	Opaiș	Perioada romană. Este un produs al unui atelier provincial <i>Apulum</i> (?). Ștampila producătorului <i>Atimetus</i> Loc de descoperire: comuna Veșel, jud. Hunedoara	Opaiș de tip Loeschcke IX Nr. inv.131656	Lut, ceramica, tipar bivalv. Dimensiuni: L = 9,2 cm; l = 5,3 cm; h = 4,3 cm. Descriere: Disc parțial păstrat, rotund, concav, ornamentat cu rozetă cu opt lobi. Bordură lată, prevăzută cu doi butoni dispuși aproximativ simetric. Ciocul parțial păstrat, alungit, rotunjit, cu un un orificiu de ardere, era, probabil, străbătut longitudinal de un canal ușor adâncit, prevăzut cu un mic orificiu de ventilație. Rezervor tronconic. Baza ușor concavă, delimitată prin trei profilaturi puternic pronunțate are înscrisă în centru ștampila ATIMETI, în relief. Este prevăzut cu o ansă inelară, bifidă, atașată pe bordură și rezervor.	Sec. II p. Chr.	Fragmentar, lipsă partea superioară a ciocului și o parte din disc. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Firmis puternic deteriorat. Exfolieri pe ansă și fisuri la îmbinare. Defecte de confecționare la nivelul bazei. Asimetric. Ștampila ATIMETI.
	Opaiș	Perioada romană. Este un produs al unui atelier nord-italic (?). Ștampila producătorului <i>Festus</i>. Loc de descoperire: comuna Veșel, jud. Hunedoara Condițiile descoperirii: cercetare sistematică	Opaiș de tip Loeschcke X Nr. inv.131658	Lut, ceramica, tipar bivalv Dimensiuni: Lp = 6,3 cm; l = 6 cm; h = 3,2 cm. Descriere: Disc parțial păstrat, rotund, neted, delimitat de bordură printr-un cordon. Bordură lată, prevăzută cu doi butoni dispuși aproximativ simetric. Rezervor tronconic. Baza ușor concavă, delimitată prin două caneluri fine, circulare, concentrice are înscrisă în	Sec. II p. Chr.	Fragmentar, lipsă disc și cioc. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Firmis deteriorat, prezintă cracluri pe toată suprafața păstrată și lacune de material. Defecte de confecționare la nivelul bazei, goluri în pastă datorate slabei omogenizării a pastei și a liantului utilizat. Ștampila FESTI.

				centru ștampila FESTI, în relief.		
6	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier provincial <i>Dacia Superior</i> (?). Ștampila producătorului <i>Atimetus</i>. Loc de descoperire: comuna Vețel, jud. Hunedoara	Opaiț de tip Loeschcke X Nr. inv.131705	Lut, ceramică, tipar bivalv Dimensiuni: L = 6,4 cm; l = 4,1 cm; h = 2,5 cm. Descriere: Disc rotund, neted, cu un orificiu de alimentare în centru, delimitat de bordură printr-un cordon, care se îndreaptă spre cioc, îl înconjoară și formează un canal prevăzut cu un mic orificiu de ventilație. Bordură îngustă, prevăzută cu doi butoni dispuși aproximativ simetric. Cioc alungit, rotunjit, cu un orificiu de ardere. Rezervor tronconic. Baza dreaptă, delimitată printr-o canelură fină, circulară are înscrisă în centru ștampila ATIMETI, în relief.	Sec. II p. Chr.	Întreg. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri pe toată suprafața piesei. Firmis deteriorat, prezintă cracluri și lacune de material. Baza puternic erodată. Urme de ardere secundară pe cioc datorate utilizării. Defecte de confecționare: orificiu de alimentare amplasat asimetric. Ștampila ATIMETI.
7	Opaiț	Perioada romană Este un produs al unui atelier provincial (<i>Ulpia Traiana Sarmizegetusa</i> (?)). Loc de descoperire: comuna Vețel, jud. Hunedoara	Opaiț de tip IX Iványi Nr. inv. 131707	Lut, ceramică, tipar bivalv Dimensiuni: L = 6,7 cm; l = 8,2 cm; h = 3,5 cm. Descriere: Capac dreptunghiular, plan, împărțit în două registre delimitate prin câte un cordon dreptunghiular. Fiecare registru este prevăzut cu un orificiu de alimentare. Bordură în formă de șnur. Cioc scurt, prevăzut cu cinci orificii de ardere bine delimitate între ele. Rezervor paralelipipedic. Bază dreaptă, delimitată prin două caneluri liniare pe trei dintre laturi și în formă de val pe latura dinspre cioc. Este prevăzut cu o ansă bogat decorată: câmpul toartei este împărțit în patru lobi, având la bază un buton aplatizat.	Sec. II- p. Chr.	Întreg. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri pe bază. Firmis deteriorat, prezintă lacune de material. Baza erodată. Urme de ardere secundară pe cioc datorate utilizării. Defecte de confecționare: orificiile de ardere și orificiile de alimentare asimetrice.
	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui	Opaiț de tip Loeschcke X	Lut, ceramică, tipar bivalv Dimensiuni: L = 8,3 cm; l = 5,7 cm;	Sec. III- p. Chr.	Fragmentar, lipsește discul. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri pe toată

		atelier nord-italic (?). Ștampila producătorului <i>Fortis</i> . Loc de descoperire: comuna Vejel, jud. Hunedoara	Nr. inv.139874	h = 3,2 cm. Descriere: Disc rotund, neted, parțial păstrat, delimitat de bordură printr-un cordon proeminent, care se îndreaptă spre cioc, îl înconjoară și formează un canal. Bordură lată prevăzută cu trei butoni dispuși aproximativ simetric. Cioc alungit, rotunjit, cu un orificiu de ardere în formă de vârf de săgeată arondat. Rezervor tronconic. Baza dreaptă, delimitată prin două caneluri fine, circulare, concentrice are înscrisă în centru ștampila FORTIS, în relief.		suprafața piesei. Firmis deteriorat, prezintă lacune de material. Baza puternic erodată. Urme de ardere secundară pe cioc datorate utilizării. Defecte de confecționare: butonul central cu surplus de material. Ștampila FORTIS.
9	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier provincial (Dacia Superior (?)) Loc de descoperire: comuna Vejel, jud. Hunedoara	Opaiț imitație a tipului Loeschcke VIII Nr.inv.139885	Lut, ceramică, roata olarului Dimensiuni: L = 5,5 cm; l = 4,6 cm; hp = 2,6 cm. Descriere: Disc rotund, concav, cu un orificiu de alimentare în centru. Bordură lată, decorată cu o rețea de incizii. Ciocul scurt, cu un orificiu de ardere, perforază o parte din bordură. Rezervor rotund. Bază dreaptă, profilată. Urmă de ansă pe bordură și rezervor.	Încep. sec. II- p. Chr.	Fragmentar, lipsește ansa (?), orificiu de alimentare ciobit. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri pe toată suprafața piesei. Firmis exfoliat. Urme de ardere secundară pe cioc datorate utilizării. Urme de țuș de la marcaj pe rezervor. În interior o peliculă de sol în amestec, probabil, cu o substanță organică. Defecte de confecționare: asimetric.
10	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier nord-italic (?). Ștampila producătorului <i>Fortis</i> . Loc de descoperire: comuna Vejel, jud.	Opaiț de tip Loeschcke X Nr. inv.139887	Lut, ceramică, tipar bivalve Dimensiuni: L = 8,5 cm; l = 5,7 cm; h = 3,6 cm. Discul rotund, neted, ornamentat cu o mimă tragică, cu două orificii de alimentare amplasate de o parte și de alta a acesteia, este delimitat de bordură printr-un cordon, care se îndreaptă spre	Sec. II p. Chr.	Întregit. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri pe cordon și bază. Firmis cu cracluri și lacune de material. Urme de ardere secundară pe cioc datorate utilizării. Fisură în partea superioară a ciocului. Baza erodată. Defecte de confecționare: butonul central cu surplus de material. Asimetric.

		Hunedoara		cioc, îl înconjoară și formează un canal. Bordură lată prevăzută cu trei butoni dispuși aproximativ simetric. Cioc alungit, rotunjit, cu un orificiu de ardere în formă de vârf de săgeată arondat. Rezervor tronconic. Baza ușor concavă, delimitată prin două caneluri fine, circulare, concentrice are înscrisă în centru ștampila FORTIS, în relief		Ștampila FORTIS.
				Motive iconografice si decorative (cuvinte cheie): mimă tragică		
11	Opaț	Perioada romană Este un produs al unui atelier provincial Dacia Superior (?). Ștampila producătorului <i>Fortis</i> . Loc de descoperire: comuna Vețel, jud. Hunedoara	Opaț de tip Loeschke X Nr. inv.139891	Lut, ceramică, tipar bivalv Dimensiuni: Lp = 5,3 cm; l = 5,2 cm; h = 2,5 cm. Descriere: Disc rotund, neted, delimitat de bordură printr-un cordon. Bordura îngustă păstrează un buton. Rezervor tronconic. Baza ușor concavă, delimitată prin două caneluri fine, circulare, concentrice, are înscrisă în centru ștampila FORTIS, în relief.	Sec. II p. Chr.	Fragmentar, lipsesc fragmente din disc, bordură și ciocul. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri pe toată suprafața piesei. Firmis cu cracluri și lacune de material pe toată suprafața păstrată. Urme de ardere secundară pe bordură, bază și rezervor datorate contactului cu o sursă de combustie. Defecte de confecționare: asimetric. Ștampila FORTIS.
12	Opaț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier provincial Dacia Superior (?). Această marcă poate desemna fie inițialele producătorului, care purta <i>tria nomina</i> , fiind cetățean roman C(AIUS) A[...]/I[...], fie forma la genitiv a producătorului Caius. Loc de descoperire: comuna Vețel, jud. Hunedoara	Opaț de tip Loeschke X Nr. inv 157729	lut, ceramică, tipar bivalv Dimensiuni: L = 7 cm; l = 4,9 cm; h = 2,4 cm. Descriere: Disc rotund, ușor concav, cu un orificiu de alimentare în centru, delimitat de bordură printr-un cordon proeminent, care se îndreaptă spre cioc, îl înconjoară și formează un canal prevăzut cu un mic orificiu de ventilație. Bordură prevăzută cu doi butoni dispuși aproximativ simetric. Cioc alungit, rotunjit, cu un orificiu de ardere. Rezervor tronconic. Baza ușor concavă, delimitată prin două caneluri fine, circulare, concentrice, are înscrisă în centru ștampila CAI, în relief.	Sec. II p. Chr.	Întreg. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Ciobituri pe toată suprafața piesei. Urme de ardere secundară pe cioc datorate utilizării. Baza erodată. Pe rezervor urme de adeziv provenite de la vechea etichetă. Piesa este marcată cu tuș pe bază. Defecte de confecționare: asimetric. Ștampila CAI.

13	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier provincial <i>nord-italic</i> (?). Ștampila producătorului <i>Campilius</i> Loc de descoperire: comuna Vețel, jud. Hunedoara	Opaiț de tip Loeschke X Nr. inv.157730	Lut, ceramică, tipar bivalve Dimensiuni: L = 7,8 cm; l = 5,1 cm; h = 2,7 cm. Descriere: Disc rotund, ușor concav, cu un orificiu de alimentare în centru, delimitat de bordură printr-un cordon proeminent, care se îndreaptă spre cioc, îl înconjoară și formează un canal, prevăzut cu un mic orificiu de ventilație. Bordură îngustă prevăzută cu trei butoni dispuși aproximativ simetric. Cioc alungit, rotunjit, cu un orificiu de ardere în formă de vârf de săgeată arondat. Rezervor tronconic. Baza ușor concavă, delimitată prin două caneluri, fine, circulare, concentrice are înscrisă în centru ștampila CAMPILI, în relief.	Sec. II p. Chr.	Întreg. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Firnis cu cracluri și lacune de material. Slabe urme de ardere secundară pe cioc datorate utilizării. Baza erodată. Lipsă buton central. Urme de marcaj cu tuș pe bază. Defecte de confecționare: asimetric. Ștampila CAMPILI.
14	Opaiț	Perioada romană. Este un produs al unui atelier local Micia (?).	Opaiț imitație a tipului Loeschke VIII Nr. inv.338487	Lut, ceramică, roata olarului Dimensiuni: L = 7,5 cm; l = 5,1 cm; h = 3,7 cm. Descriere: Disc parțial păstrat, rotund, concav, delimitat de bordură printr-o canelură circulară. Bordură îngustă. Ciocul scurt, cu un orificiu de ardere, perforază o parte din bordură. Rezervor rotund. Bază inelară. Este prevăzut cu o ansă lamelară, atașată pe bordură și rezervor.	Încep. sec. II p. Chr.	Fragmentar, lipsesc mici fragmente din cioc (partea inferioară) și rezervor. Zgârieturi pe toată suprafața piesei. Puternic ars secundar pe cioc și bordură datorate utilizării. Baza și rezervorul exfoliate. Defecte de confecționare: asimetric.

Ministerul Culturii

Direcția Patrimoniu Cultural

Nr. 6349/2015/26.07.2016

COMISIA NAȚIONALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

HOTĂRÂRE DE CLASARE

În ședința din data de 26.07.2016, în urma analizării Rapoartelor de expertiză și a documentației specifice, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât clasarea în patrimoniul cultural național mobil, a 14 bunuri culturale cu valoare arheologică și istorico-documentară, în categoria juridică Fond, aflate în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României.

Dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu

PREȘEDINTE COMISIA NAȚIONALĂ A
MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

Nr. exemplare .../2

T: +40 21 2244421

F: +40 21 2233157

www.cultura.ro

Bulevardul Unirii, nr. 22,

Sector 3, 030833, O.P.4, C.P.15

București, România